

Aktsomhetsvurderinger - redegjørelse

Åpenhetsloven: Lov om virksomheters åpenhet og arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold (åpenhetsloven). Sjømannskirkens aktsomhetsvurderinger og arbeidet med disse er redegjort for nedenfor, og merket med direkte henvisning til den aktuelle paragrafen i Åpenhetsloven.

§5a Generell beskrivelse av Sjømannskirkens organisering, driftsområde, retningslinjer og rutiner for å håndtere faktiske og potensielle negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.

Sjømannskirkens formål, organisering og driftsområde

Sjømannskirken er en selvstendig og frivillig organisasjon som møter nordmenn i utlandet. Vi skaper sosiale, kulturelle og kirkelige møtesteder der folk er, på alle kontinenter og norsk kontinentalsokkel. Sjømannskirken er etablert med hovedkontor i Bergen, avdelingskontor i Oslo og leverer sine tjenester i alle verdensdeler gjennom faste fysiske Sjømannskirker og gjennom ambulerende oppsøkende tjenester.

Retningslinjer og rutiner for å håndtere faktiske og potensielle negative konsekvenser

Sjømannskirken foretar en gjennomgang av aktsomhetsvurderingene i forbindelse med bærekraftsrapport som utarbeides innen utgangen av mars hvert år hvor risiko og tilstand kartlegges innenfor følgende fokusområder:

- Egne ansatte både i Norge og lokalt i utlandet.
- Ansatte hos våre leverandører med underleverandører innenfor
  - o Innkjøp av varer til daglig drift.
  - o Innkjøp av varer og tjenester som profilartikler, datautstyr og lignende.
  - o Innkjøp i forbindelse med nybygg, ombygging rehabilitering.

Risiko innenfor hvert område klassifiseres, og tiltak som anses nødvendig for å eliminere eller redusere risiko iverksettes. Tiltakene implementeres gjennom oppfølging fra HR og operative ledere, samt oppfølging av innkjøpspolicy som stiller relevante krav for å redusere eller eliminere risiko.

§5b Faktiske negative konsekvenser og vesentlig risiko for negative konsekvenser som virksomheten har avdekket gjennom sine aktsomhetsvurderinger.

Kartlegging og vurdering av faktiske og potensielle negative konsekvenser

Det er hensiktsmessig å dele dette opp i to deler. Forholdene for våre egne ansatte over hele verden, og forholdene for ansatte hos leverandører som vi benytter og deres underleverandører.

Forhold for Sjømannskirkens ansatte:

- Sjømannskirkens ansatte som er ansatt i eller utsendt fra Norge:
  - o Sjømannskirken opptrer som om de norske tariffavtalene og norsk lovverk som f.eks. arbeidsmiljøloven også gjelder for utsendte ansatte utenfor Norge, i tillegg til at vi forholder oss til lovverket i det aktuelle landet. Sjømannskirken vurderer risikoen for at vi bryter med internasjonale konvensjoner for ansatte i eller utsendt fra Norge anses som svært lav og nærmest fraværende.

- Sjømannskirkens ansatte som er ansatt lokalt i utlandet:
  - o Lokalt ansatte rekrutteres fra et lokalt arbeidsmarked, med samme eller bedre betingelser enn det som er vanlig for tilsvarende stillinger i bostedslandet. Arbeidsforholdet reguleres av lokale regler for lønn, helse, trygd, ferie, forsikringer med mer. Det betyr at det er ulike regler for hvert land. Alle ansatte skal ha arbeidsavtale basert på lokale lover og regler, og stillingsbeskrivelse på sitt morsmål eller engelsk. De skal også ha en jevnlig lønnsutvikling. Sjømannskirken vurderer risikoen for at lokalt ansatte kan ha arbeidsforhold som bryter med internasjonale konvensjoner for lav, men ikke helt fraværende. Det er derfor gjort et stykke arbeid for å sikre oss mot dette, som beskrevet under «Tiltak».

Forhold for ansatte hos leverandører som Sjømannskirken benytter:

Sjømannskirken har ingen vareproduksjon av betydning om vi ser bort fra måltidsservering på kirkene våre. Det er hensiktsmessig å skille mellom større innkjøp av varer/tjenester og mindre innkjøp av varer. Sistnevnte skjer i stor grad gjennom vanlige butikker.

- Mindre innkjøp av varer til daglig drift. Dette dreier seg i stor grad om innkjøp i dagligvareforretninger, og selv om det kan bli et visst volum for enkelt varetyper, som blant annet ingredienser til grøt, så vil man i stor grad være henvist til å vurdere varene i forhold til eventuelle merkeordninger for etisk handel. For en del varetyper som for eksempel kaffe, vil det være risiko for at det i leverandørkjeden vil være arbeidsvilkår som bryter med konvensjonene som åpenhetsloven skal ivareta.
- Større innkjøp av varer og tjenester:
  - o Profilartikler som bekledning, reklameartikler, produkter til nettbutikk og lignende. Innkjøp foregår både sentralt og lokalt ute på hver enkelt avdeling. Sjømannskirkens vurdering er at det innenfor dette segmentet er middels høy risiko, og at tiltak er nødvendig for å redusere risiko.
  - o Datautstyr, mobiltelefoner og annet teknisk utstyr. Innkjøp foregår både sentralt og lokalt ute på hver enkelt avdeling. Sjømannskirkens vurdering er at det innenfor dette segmentet er middels høy risiko, og at tiltak er nødvendig for å redusere risiko.
  - o Nybygg, ombygging, rehabilitering og vedlikehold. Innkjøp vil godkjennes sentralt, men ofte gjennomføres lokalt. Sjømannskirkens vurdering er at det innenfor dette segmentet er middels høy risiko, og at tiltak er nødvendig for å redusere risiko.

§5c Tiltak som virksomheten har iverksatt eller planlegger å iverksette for å stanse faktiske negative konsekvenser eller begrense vesentlig risiko for negative konsekvenser, og resultatet eller forventede resultater av disse tiltakene

Forhold for Sjømannskirkens ansatte:

- Sjømannskirkens ansatte som er ansatt i eller utsendt fra Norge:
  - o *Ingen tiltak anses nødvendige.*
- Sjømannskirkens ansatte som er ansatt lokalt i utlandet:
  - o *Det foretas en gjennomgang hver vår hvor man sikrer at lokalt ansatte i Sjømannskirken har anstendige arbeidsvilkår.* Det henvises til «Rapport – Arbeidsvilkår for lokalt ansatte i Sjømannskirken». I rapporten for 2023 slås det fast at dette er ivaretatt på en god måte.

Forhold for ansatte hos leverandører som Sjømannskirken benytter, eller deres underleverandører:

Det er i 2023 etablert en **innkjøpspolicy** som ivaretar tiltakene angitt under.

- Mindre innkjøp av varer til daglig drift. For det meste kjøpes dette inn gjennom lokale dagligvareforretninger.

Tiltak for Sjømannskirken innenfor dette segmentet vil være begrenset til å velge basert på den kunnskapen man har, som for eksempel merkeordninger. Informasjon om aktuelle merkeordninger legges på Sjømannskirkens Intranett, (Leseværelset).

- Større innkjøp av varer og tjenester:

Det viktigste tiltaket innenfor disse segmentene er å kreve at leverandørene fyller ut egenerklæring og velge mest mulig bærekraftig basert på disse svarene. Skjemaet er utarbeidet både på norsk og engelsk og inngår som en del av innkjøpspolicy for de tre nedenstående segmentene. Erklæringene arkiveres lokalt og sentralt.

En del av våre innkjøp gjøres på avtaler gjennom KNIF (Kristen-Norges-Innkjøps-Felleskap). KNIF jobber målrettet med både bærekraft og anstendige arbeidsvilkår. For innkjøp gjennom disse avtalene vil derfor ikke Sjømannskirken bruke ressurser på ytterligere kartlegging. KNIF sin «Redegjørelse for aktsomhetsvurderinger for bærekraftig forretningspraksis» finnes [her](#).

Resultatet eller forventede resultater av disse tiltakene

- For Sjømannskirkens egne ansatte over hele verden vurderer vi det slik at risikoen for brudd på anstendige arbeidsforhold er så godt som eliminert for alle praktiske formål. Eventuelle avvik vil gjennom iverksatte tiltak knyttet til årlig gjennomgang kunne avdekkes og korrigeres. Siste rapport fra operative ledere fra mai 2023.
- For Sjømannskirkens innkjøp av smått og stort vil dette være en kontinuerlig forbedringsprosess, men de innførte tiltakene forventes å gi reelle forbedringer ved at leverandører presenteres for klare krav og forventninger i innkjøpsprosessen.
  - o Ved innkjøp til daglig drift gjennom valg basert på kunnskap fra blant annet merkeordninger.
  - o Ved større innkjøp som del av kartlegging gjennom obligatorisk egenerklæring og våre bevisste leverandørvalg knyttet til svarene i egenerklæring. De første egenerklæringene sendes til leverandører i løpet av mai 2023, og er nå implementert som del av innkjøpspolicy.

Bergen, mai 2023